

**Кардашевський Юрій Романович, магістрант,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування**

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Ефективна профілактика та протидія корупції потребує посилення потенціалу інституцій та покращення міжінституціональних синергій. Модернізовані та ефективні інституції, які виявляють бажання боротися з корупцією, мотивують громадян допомагати їй стримувати та підвищувати їх довіру та повагу до верховенства закону та органів, покликаних гарантувати його.

На думку Т.М. Супрун, “проблема запобігання корупції набула не тільки державного, але й світового характеру. Світовий досвід надає можливість порівняти національне законодавство із законодавством провідних країн світу з питання запобігання корупції. У зарубіжних країнах важливе значення займають інститути громадянського суспільства, особливо в процесі контролю за діями влади. Проводиться активна антикорупційна позиція громадян, їхніх громадських об’єднань щодо неприйнятності корупції як риса ментальності. Особливо активну роль у протидії зловживання владою відіграють ЗМІ. Світовий досвід доводить, що позитивних результатів у протидії корупції досягають ті країни, де влада перебуває під сильним тиском опозиції, яка контролює її, що вигідно і самій владі. Однак, за наявності загальних підходів, кожна держава розробляє власні національні механізми боротьби з корупцією, враховуючи менталітет народу, історії, культури, рівня” [1, с. 199].

Однією з перших угод, що регулюють питання боротьби з корупцією, стало прийняття у 1995 році Європейським Союзом “Конвенції про захист фінансових інтересів” та двох протоколів до неї (1996 і 1997 року). У цій Конвенції встановлено відповідальність осіб та керівників компаній, дії яких спрямовані на підкуп посадових осіб, в результаті чого можуть виникнути загрози інтересам Європейського Союзу.

Надано визначення поняття хабар, зокрема, до хабара віднесено не лише матеріальні блага, але й різні вигоди, надані службовцю. У Першому протоколі до Конвенції визнано кримінальною дією пасивний підкуп, тобто одержання хабара, його вимагання або навіть пропозиція його дати; встановлено відповідальність корупціонера при виконанні ним публічних обов'язків. Другий протокол стосується відповідальності за відмивання грошей, отриманих у результаті корупції [2].

Комплексне вирішення проблем корупції передбачено в документі, що одержав назву “Двадцять керівних принципів боротьби проти корупції”, що закріплені в резолюції 24 Комітету Міністрів Ради Європи від 6 листопада 1997 року. Цей документ носить характер рекомендацій для країн, що входять до Ради Європи.

У Резолюції підкреслюється необхідність міждисциплінарного підходу до вирішення проблем корупції, що не обмежується лише розвитком кримінального законодавства.

Першочерговим визначено завдання виступають:

Принцип 1 – попередження корупції;

Принцип 3 – незалежність органів, які здійснюють попередження, розслідування і залучення до відповідальності за корупцію;

Принцип 6 – вимагає обмежити імунітети для забезпечення розслідування і залучення до відповідальності винних у вчиненні корупційних злочинів до рівня, необхідного в демократичній державі;

Принцип 7 – пропонує державам йти по шляху створення спеціалізованих органів, яким доручається боротьба з корупцією;

Принцип 9 – вимагає забезпечення максимальної прозорості в організації і функціонуванні державних органів. Це пояснюється тим, що у більшості європейських країн прийняті спеціальні закони про доступ громадян до інформації, що зберігається в державних органах. Особливу увагу приділено відкритості процедур розподілу державних замовлень;

Принцип 15 – держави можуть приймати спеціальні норми, що створюють перешкоди для корупції при фінансуванні партій, і виборчих кампаній;

Принцип 16 – ЗМІ повинні бути вільні в одержанні і поширенні інформації про корупцію [3].

З метою захисту конкуренції всередині Європейського Союзу 22 грудня 1998 року Радою ЄС було прийнято “Спільні дії проти корупції в приватному секторі”. Держави-члени Союзу взяли на себе зобов’язання криміналізувати корупцію в сфері комерційних відносин, у яких беруть участь недержавні посадові особи [4].

Більш масштабний документ, ніж у ЄС, прийняла Організація американських держав у 1996 році під назвою “Міжамериканська Конвенція проти корупції”, що ратифікували вже 20 країн Північної і Південної Америки. На відміну від документів ЄС, вона встановлює відповідальність не тільки і за інші дії або бездіяльність посадових осіб, спрямовані на одержання незаконної вигоди, а також за використання і приховування майна, отриманого в результаті корупції [5].

Таким чином, на міжнародному рівні інституції, які демонструють нездатність впоратися з проблемою, мотивують громадян до співпраці та законної поведінки, руйнують довіру до державних органів та створюють почуття несправедливості та безкарності. Подолання дефіциту в інституційній базі шляхом створення та зміцнення антикорупційних органів та підрозділів та перетворення їх у сильні ефективні органи, керовані принципами прозорості та підзвітності – єдиний спосіб досягти значного прогресу та якісно різних результатів у протидії корупції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сунрун Т.М. Зарубіжний досвід та протидії корупції. Міжнародний юридичний вісник. 2017. Вип. 2-3 (6-7). С. 199-204.
2. *Convention on the Protection of Financial Interests*. 27.11.1995. URL: <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX%3A41995A1127%2803%29>. (дата звернення 20.10.2020).
3. *Twenty Guidelines for the Fight Against Corruption*. 06.11.1997. URL: <https://rm.coe.int/16806cc17c>. (дата звернення 20.10.2020).
4. *Inter-American Convention against Corruption*. March 29, 1996. URL: http://www.oas.org/en/sla/dil/inter_american_treaties_B58_against_Corruption.asp/. (дата звернення 20.10.2020).
5. *UN Declaration Against Corruption and Bribery in International Commercial Relationships*. URL: https://www.unodc.org/documents/brussels/UN_Convention_Against_Corruption.pdf. (дата звернення 20.10.2020).

**Косило Тетяна Дмитрівна, магістрантка,
Білецька Ірина Мирославівна, д.е.н, доцентка,
завідувачка кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ОСНОВНІ ТИПИ ТА МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ

У сучасних умовах розвитку нашої країни постає нагальна проблема розробки та прийняття ефективної державної КП і у системі державного управління, і у системі місцевого самоврядування. Таку політику спрямовано на залучення, закріплення та адекватне використання висококваліфікованих фахівців на держслужбі та у органах місцевого самоврядування, створення умов щодо реалізації ними свого потенціалу для успішного виконання посадових обов'язків та забезпечення на даній основі ефективного функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування. Це особливо стосується місцевого самоврядування, оскільки, кадрові питання при децентралізації та створенні спроможних територіальних громад стає тим чинником, який впливає на ефективність роботи органів місцевого самоврядування, сприяє вирішенню задач формування економічно та соціально-стабільного розвитку територій і, у підсумку, громадянського суспільства.

Під кадровою політикою слід розуміти систему дій суб'єктів управління щодо реалізації наявних теоретичних знань, принципів, поглядів і управлінських процедур державних органів та недержавних організацій, з метою встановлення завдань і характеру цієї політики, визначення форм і методів управління персоналом.

Формування державної КП є досить складним та суперечливим процесом, який може стати результативним у випадку додержання певних вимог за умов послідовної реалізації низки законодавчих, політичних, науково-методичних і